

CUM SĂ-I
ÎMPĂRTĂȘEȘTI
UNUI BUDIST
CREDINȚA ÎN
HRISTOS

de
Madasamy Thirumalai

Copyright pentru ediția în limba română © 2015 Editura A.G. – S.U.A.

Toate drepturile rezervate

Nicio parte a acestei publicații nu poate fi reprodusă, copiată sau transmisă prin orice fel de mijloace – electronice, mecanice, fotocopiere, înregistrare, sau oricare altul, fără permisiunea prealabilă a Asociației A.G.-S.U.A.

Dacă nu există alte precizări, citatele biblice sunt luate din Sfânta Scriptură, traducerea Dumitru Cornilescu.

Copyright © 2003 by Madasamy Thirumalai
Originally published in English under the title
Sharing Your Faith With a Buddhist
by Bethany House,
a division of Baker Publishing Group,
Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.

All rights reserved.

Prima ediție în limba română publicată de Editura A.G.-S.U.A. sub titlul
Cum să-i împărtășești unui budist credința în Hristos, de Madasamy Thirumalai.

Traducerea: *Elisabeta Crețan*
Editarea: *Cristian Vasile Roske*
Tehnoredactarea: *Lavinia Creac*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
THIRUMALAI, MADASAMY

Cum să-i împărtășești unui budist credința în Hristos /
Madasamy Thirumalai. - București : Editura A.G.-S.U.A., 2015
Bibliogr.
ISBN 978-973-771-24-7

294.3
232

CUPRINS

Introducere	9
1. Buddha și budismul	11
2. Adevăruri, căi și prohibiții budiste	18
3. Începuturile budismului	34
4. Atributele lui Buddha	43
5. Budismul Theravada	50
6. Budismul Mahayana	89
7. Budismul Vajrayana (tibetan)	127
8. Budismul și creștinismul: deosebiri majore	145
9. Evanghelizarea budiștilor	152
10. Idoli și relicve	176
11. Influența animismului, panteismului și politeismului	185
12. Magia	195
13. Divinația	201
14. Posedarea de către duhuri	208
Bibliografie	216

INTRODUCERE

Am început să mă familiarizez cu budismul pe vremea când eram licean într-un orașel din sudul Indiei. În cărțile de istorie pe care le studiam la școală se găseau multe referințe elogioase despre Gautama Buddha (menționat, uneori, ca Siddhartha Gautama), care-l descriau drept o persoană altruistă care a propovăduit nonviolența și pacea (două concepte despre care se credea că Buddha le întruchipează). Potrivit legendei, acesta a renunțat la regatul pe care urma să-l moștenească și la titlul de prinț pentru a căuta în schimb „adevărata” cunoaștere a sensului vieții. Liderii indieni, regionali sau naționali, fie că erau de rang înalt sau mai puțin însemnat, se refereau totdeauna la Buddha ca la un mare gânditor, plin de divinitate, care a avut un impact asupra întregii lumi cum nimeni altcineva n-a reușit să aibă. Budismul este cea mai măreață contribuție indiană la progresul umanității, declarau aceștia, indicând numeroasele țări asiatice care au îmbrățișat budismul ca religie de stat. Prea puțin mi-am dat seama la acea vreme că literatura didactică despre morală și etică în limba mea maternă, tamil, era bazată în special pe învățăturile budismului, chiar dacă toate aceste cărți trebuiau să fi fost scrise de către hinduși.

Părinții m-au educat în tradiția hindusă. Credeam în idoli, mă închinam la ei și căutam favoarea zeilor și spiritelor prin sacrificare de animale, magie neagră, divinație și farmece. Ca mulți dintre colegii mei de clasă și prieteni de-ai mei, obișnuiam să decorez pereții casei părintești cu tablouri și imagini întruchipându-l pe Gautama Buddha, cu fața lui plină de seninătate. Părinții mei, care-l considerau pe Buddha drept unul dintre nenumărații zei la care ne puteam închina, n-au obiectat deloc la acel obicei de-al meu.

Odată cu studiul și învățatura că Buddha se opunea uciderii animalelor, tot mai mult teren câștiga și vegetarianismul, un semn distinctiv al castelor superioare din sudul Indiei. Câteva dintre cele mai de seamă opere literare tamile au scos în evidență întrebarea: „Cum s-ar putea cineva considera milostiv dacă consumă carnea altcuiva (a unui animal) pentru a-și îngrașa propria carne?” Argumentul, văzut din această perspectivă, era atât de puternic încât m-am lăsat convins să devin vegetarian timp de câțiva ani.

Cu timpul, am început să-l consider pe Gautama Buddha atât o încarnare a unei ființe divine cât și un reformator social extraordinar,

întrucât el propovăduia împotriva ritualurilor preoților brahmani, ce dominau religia hindusă, oferind totodată un plan al nirvanei chiar și membrilor comunităților sărace. Ca unul care proveneam din casta nebrahmană a agricultorilor, am început să văd temeinicia argumentelor lui Buddha împotriva practicilor de castă. Iată, așadar, un filozof indian, o persoană „divină” care a căutat să schimbe societatea indiană; acest fapt a exercitat o influență extraordinară asupra mea, dar și asupra multor altor persoane educate ce erau nemulțumite de situația socio-economică și politică din India (și din întreaga lume). Cu toate acestea, niciodată nu m-am gândit că experiența mea spirituală ar putea fi consolidată sau îmbunătățită dacă voi citi și voi urma învățătura lui Gautama Buddha.

M-am simțit totuși atras de implicațiile învățaturii lui Buddha asupra condițiilor locale. Mahatma Gandhi a vorbit despre nonviolență ca instrument semnificativ în transformarea socială, iar majoritatea dintre noi cei din India care eram atrași spre Buddha, eram deja agnostici, indiferenți la religie și fără credință în existența sau inexistența lui Dumnezeu (sau a vreunui zeu). Argumentul lui Buddha în favoarea unui comportament corect, a unei gândiri corecte și a unei vorbiri corecte era de fapt un program social și, astfel, raționaliștii și agnosticii s-au simțit foarte solidari cu el.

Abia mai târziu mi-am dat seama că întregul scop al budismului este orientat mai mult spre indivizi decât spre societate. Disciplinele recomandate în budism sunt îndreptate spre nirvana individului. Distincția dintre laici și clerici (călugări) conferă o oarecare valoare specială celor din urmă, denigrând, în schimb, munca plină de trudă a țăranilor și muncitorilor, care nu conduce spre starea de nirvana. Cei care n-au dorit să aibă de-a face cu karma în hinduism se confruntau acum cu un alt tip de karma care înroba pur și simplu individul în această viață.

Când am ajuns să-L cunosc pe Isus, mi-a devenit clar că omul nu poate trăi doar cu pâine sau cu disciplina meditației, și că el are nevoie de harul lui Dumnezeu pentru mântuirea sa. În timp ce prietenii mei budiști și exemplarul lor Buddha încercau să evite suferința prin propriile eforturi, eu L-am văzut pe Isus înfruntându-l pe cel rău și biruindu-l spre binele nostru. L-am văzut pe Isus suferind pentru noi și împreună cu noi: El nu este Acela care doar ne arată calea, ci Unul care umblă efectiv împreună cu noi de-a lungul existenței noastre.

Am găsit în Isus un prieten care mă iubește, care Se îngrijește de mine, care mă sfătuiește și care participă activ în viața mea pentru binele meu. El spune: „Iată Eu stau la ușă și bat. Dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi intra la el, voi cina cu el, și el cu Mine”

(Apocalipsa 3:20). El mă asigură că voi găsi odihnă pentru sufletul meu dacă iau jugul Lui asupra mea și dacă învăț de la El. Jugul Lui este bun, și povara Lui este ușoară (vezi Matei 11:29-30).

Și asta nu e tot! El mă asigură că, dacă cer ceva în Numele Lui, El va face acel lucru (Ioan 14:14). El a venit să te slujească pe tine, pe mine și pe noi toți – creația Lui – dar și ca să-Și dea viața ca răscumpărare pentru noi (vezi Marcu 10:45). El ne oferă viața veșnică, iar dacă noi o vom primi, nu vom pieri niciodată (vezi Ioan 10:28). Vom continua să trăim veșnic, în timp ce calea lui Gautama Buddha se concentrează pe dispariția totală.

Isus rămâne totdeauna cu noi, chiar până la sfârșitul vremurilor (vezi Matei 28:20). Eu nu trebuie să-mi port singur poverile; Isus este mereu lângă mine ca să mă ajute. Prin moartea Lui pe cruce și prin învierea Lui, El îmi dă putere ca să trăiesc o viață care-I este plăcută lui Dumnezeu Tatăl, iar prin harul Lui, și nu prin faptele mele vrednice de laudă, sunt asigurat că voi primi mântuire. El îmi iartă păcatele pe care nici nu Și le mai amintește (vezi Evrei 8:12). Așa că, în Isus, nu se mai pune deloc întrebarea despre suferința mea în viața de dincolo.

Gautama Buddha, pe de altă parte, nu oferă un astfel de ajutor. Buddha îmi spune că este inutil să caut ajutorul cuiva în călătoria mea spre nirvana și că trebuie să ating singur acel obiectiv, fără ajutor din partea nimănui. Îmi spune, de asemenea, că nu pot scăpa de „acțiunea” karmei (fapte din trecut ce-mi definesc eternitatea într-un anumit sens) și că sunt nevoit să continui să sufăr din cauza karmei mele, neexistând nicio speranță pentru mine în această viață.

Harul Domnului Isus este disponibil pentru noi nu doar ca indivizi ci și ca membri ai comunității Sale – chiar în timpul acestei vieți. Domnul Isus Hristos ne dă ferma convingere că vom „vedea bunătatea DOMNULUI pe pământul celor vii” (Psalmul 27:13). Nu este nevoie să ne torturăm ca noi să devenim copii ai lui Dumnezeu.

Chiar dacă eu pot scrie o listă cu lucrurile bune care decurg din credința mea în Isus Hristos ca Domnul și Mântuitorul tuturor, știu în duhul meu că Dumnezeu este vrednic de toată lauda și închinarea noastră, indiferent de circumstanțele în care ne aflăm. Ne închinăm Lui pentru cine este El și nu doar pentru ceea ce ne dă El. Predându-ne pe deplin voii Lui, dobândim odihnă și o pace de nedescris.

Cuvântul lui Dumnezeu pune accent pe bunăstarea creației lui Dumnezeu. Dumnezeu dorește să fim ispravnicii creației Sale, întrucât suntem făcuți după chipul și asemănarea Lui. El dorește să fie cu noi pentru că este Tatăl nostru – care ne iubește ca nimeni altcineva. La

timpul potrivit, ne va transforma în vase sfinte și demne de Numele Lui, vrednice să se închine Lui și să-L laude. Recitarea sau rostirea repetată de cuvinte, plină de semnificație sau doar obscură, n-are nicio valoare pentru El. Dumnezeu vrea doar inimi pocăite. El oferă dragoste, speranță și siguranță.

Rugăciunea mea este ca prietenii noștri budiști să ajungă să-L cunoască pe Dumnezeu ca Tată, să I se închine lui Isus ca Domn și Mântuitor și să se lase călăuziți de Duhul Sfânt pentru a descoperi adevărata credință, renunțând la venerarea idolilor și la alte practici similare.

Numele lui Isus este viu. Mii de oameni ca și mine aud despre El, iar mulți recunosc că El este milostiv, binevoitor, puternic și vrednic de închinarea noastră. Duhul Sfânt stârnește dorința în inimile oamenilor pe care El i-a creat, iar aceste simțăminte din inimile budiștilor au nevoie să fie întreținute. Speranța și rugăciunea mea este ca această carte să ne ajute să devenim împreună lucrători cu Duhul în lucrarea Lui de mântuire a sufletelor.

BUDDHA ȘI BUDISMUL

1

Budismul, cea de-a patra mare religie a lumii, a apărut în India, dar în această țară are foarte puțini adepți. *World Christian Encyclopedia* (Barrett și alții – vezi Bibliografia, pentru citările complete ale tuturor surselor) indică faptul că există 362 de milioane de budiști, adică aproximativ 6% din populația totală a lumii.

Budismul este o religie internațională, fiind religia oficială sau dominantă în Sri Lanka, Myanmar (Birmania), Thailanda, Cambodgia, Laos, Vietnam, Tibet, Bhutan, Mongolia, Coreea, Japonia și China. Pe lângă hinduism, gândirea și viziunea budistă asupra lumii, dar și modul de viață budist au exercitat cel mai puternic impact asupra popoarelor asiatice, fără să excludem națiunea islamică cea mai populată din lume, Indonezia.

Există trei diviziuni (sau secte) majore în cadrul budismului: *Theravada* (sau *Hinayana*), *Mahayana* și *Vajrayana* (tibetană). Fiecare are propriile tradiții populare, ce contopesc tradiția pre-budistă cu budismul. Budismul Theravada este practicat îndeosebi în Sri Lanka, Myanmar, Thailanda, Cambodgia, Laos și parțial în Vietnam. Budismul Mahayana este răspândit în China, Japonia, Coreea și Vietnam. Budismul Vajrayana este întâlnit mai ales în Tibet, Mongolia, Nepal, Bhutan și în două state indiene himalayene (în partea de nord-est). Întâlnești budiști pe orice continent locuit, iar în ultimele decenii această religie atrage în națiunile occidentale noi adepți din rândul „elitelor”.

Deși în India budismul a pierdut din importanță, acesta a menținut o influență covârșitoare în rândul intelectualilor hinduși care-i admiră valorile și filozofia. În Asia de Sud-Est, budismul continuă să progreseze ca religie națională, stârnind sentimente de loialitate, patriotism și naționalism. În lupta lor împotriva colonialismului occidental, nu de puține ori cei din Asia de Sud-Est și-au apărat identitatea religioasă budistă.

După cel de-al Doilea Război mondial, multe dintre aceste țări au ajuns sub influența comunismului. Ca și grupurile creștin-ortodoxe răsăritene, budiștii au trebuit să se supună unei ideologii impuse de stat. Budismul n-a dispărut sub regimul comunist, fiindcă acesta nu este o simplă religie, ci a devenit, cu mult timp în urmă, un mod de viață. Cu accentul său pus pe eforturile proprii în mântuirea omenirii, budismul se răspândește acum în alte părți decât în cele tradiționale, în special în societățile industrializate din Occident și Japonia. În prezent, călugării budiști se opun cu înverșunare creștinismului și depun orice efort ca să-i convingă pe oameni, în numele naționalismului, să nu accepte credința în Hristos. Și totuși, prin harul nemărginit al lui Dumnezeu, Evanghelia este acceptată de către mulți oameni din toate aceste națiuni.

Creșterea spectaculoasă din ultimele câteva decenii ale bisericii din Coreea îi stimulează pe slujitorii lui Dumnezeu din aceste națiuni să se implice într-o acțiune mai concertată de a-i atrage pe oameni la Hristos. Regimurile comuniste au eșuat în promisiunile lor de a le oferi oamenilor prosperitate economică. Pretutindeni domină un sentiment de frustrare.

ORIGINILE BUDISMULUI

Budismul este o ramificație a hinduismului; de fapt, acesta a apărut ca o ideologie împotriva hinduismului brahmanic. Budismul a apărut într-o provincie estică a Indiei, aproximativ în secolul al V-lea î.Hr., și s-a răspândit în întreaga Indie, apoi în alte țări de la estul, nordul și sudul Indiei, „cu o mare repeziciune, nu prin forța armelor sau constrângere de vreun fel, așa cum s-a întâmplat cu mahomedanismul, ci prin simpla putere de convingere a doctrinei sale” (Mornier-Williams, 72).

Ritualismul brahmanilor, pretenția lor de supremație asupra celorlalte caste, funcționarea și consecințele nocive ale sistemului de caste, conflictul subtil dintre clasa preoților și cea princiară, precum și repulsia față de sistemul sacrificial au fost doar câteva dintre motivele care au condus la apariția și răspândirea budismului în India. Budismul a coexistat cu hinduismul brahmanic și i-a influențat filozofia în câteva moduri.

Brahmanismul a preluat de la budism abolirea sacrificării animalelor și blândețea exagerată față de viața animală, precum și credința puternică în doctrina mântuirii prin fapte și în eficacitatea meditației abstracte ca sursă de putere în accelerarea progresului spre emanciparea finală. Acesta a primit de la budism o tendință de

a recunoaște casta ca pe un rău sau cel puțin o imperfecțiune de care să scapi în anumite circumstanțe și în anumite ocazii. (Monier-Williams, 80).

CARE ESTE SEMNIFICAȚIA CUVÂNTULUI „BUDDHA”?

Buddha este un cuvânt din sanscrită sau limba pali (limbi clasice, care nu mai sunt vorbite în prezent), un titlu onorific ce se referă la o persoană care este trezită sau iluminată și care a atins un nivel superior de conștiință. Acest termen este asociat cu un alt cuvânt, *buddhi*, însemnând „inteligentă” sau „înțelegere”.

Buddha este și un cuvânt generic ce poate fi aplicat unei clase superioare de persoane care au o înțelegere asupra realității și, prin această înțelegere, pot fi transformate și eliberate din robia ciclică a nașterii, morții și renașterii sau reîncarnării (*samsara*). Există și alte cuvinte în sanscrită (sau pali) care se referă la concepte precum *învățător*, *domn* sau *stăpân*, însă *Buddha* este un cuvânt special. Un Buddha poate fi un învățător, un domn sau un stăpân, dar caracteristica sa specială și cea mai importantă este trezirea sau iluminarea pe care acesta a primit-o și care poate avea un efect asupra transformării și eliberării sale din *samsara*.

Cuvântul *Buddha* se poate referi și la istoricul Buddha (Gautama Buddha sau Siddhartha Buddha), sau poate fi folosit pentru referirea la o serie de Buddha, inclusiv istoricul Buddha, care au atins *moksha* sau nirvana (semnificând eliberarea de această lume a unui ciclu nesfârșit de renașteri) și care s-au eliberat din *samsara*. Există mii de astfel de Buddha recunoscuți în budism; unii sunt mai puțin importanți, care s-au eliberat doar pe ei înșiși din *samsara*, în timp ce alții sunt mai importanți, atingând același obiectiv în beneficiul multora.

Multitudinea acestor Buddha este acceptată și, astfel, politeismul este adânc întipărit în teologia și practica acestei religii. În însăși concepția despre „Buddha” stă convingerea că există mulți factori care pot ajuta individul să obțină eliberarea.

CINE ESTE GAUTAMA BUDDHA?

Întemeietorul comunității budiste a fost un bărbat pe nume Siddhartha („Cel care și-a atins scopul”) sau Gautama (numele său de familie), născut la Kapilavastu, un oraș-regat la poalele munților Nepal, în jurul anului 566 î.Hr. (diverse școli din cadrul budismului au sugerat date diferite pentru viața lui). Gautama Buddha este și *Sakyamuni*, înțeleptul

clanului sau regatului Sakya. (Budismul abundă de epitete pentru Gautama și diferiți alți Buddha. Din motive de consecvență, pe parcursul acestei cărți, ne vom referi la istoricul Buddha ca fiind „Gautama Buddha”.)

Budiștii nu-l consideră pe Gautama Buddha întemeietorul credinței sau religiei budiste; el este doar unul dintre *nenumărații* Buddha care au primit „iluminarea” în veacurile trecute, fiind recunoscut ca Buddha al *acestui* veac. Se presupune c-au existat mulți Buddha înaintea lui, așa că este important să nu uităm că prietenii noștri budiști au tendința să minimalizeze importanța lui Gautama ca fiind *adevăratul* Buddha. Totuși, în situații din viața reală, el ajunge deseori să domine gândurile, discuțiile și aspirațiile budiștilor de rând.

Cercetătorii au observat că perioada în care s-a născut Gautama Buddha a reprezentat un timp extraordinar în istoria omenirii, în care a apărut un interes major în cunoașterea și căutarea adevărului. Gautama, Mahavira (întemeietorul altei religii indiene ascetice), Zoroastru (fondatorul zoroastrismului), Socrate, Confucius, Isaia și autorii Upanișadelor hinduse au părut a fi cu toții însuflețiți de dorința de a ști cine era Dumnezeu. Sub toate aspectele, în timpul acestei epoci, oamenii au început să aibă îndoieli în privința eficacității ritualurilor și jertfelor. Era timpul ca o nouă gândire să se cristalizeze, iar oamenii aveau așteptări noi.

Gautama Buddha s-a născut (în casta hindusă Kshatriya) într-o familie aristocrată, lângă granița de astăzi dintre India și Nepal (în urma recentelor săpături arheologice sponsorizate de Națiunile Unite se presupune că s-a localizat camera din Nepal unde s-a născut acesta, la aproximativ 320 de km sud-vest de Katmandu). Se spune despre el că a atins nirvana (cunoașterea supremă) pe când stătea la umbra unui copac bodhi („copacul înțelepciunii”) în anul 486 î.Hr. E posibil ca Gautama să fi început să-și propovăduiască noua credință la Varanasi (Benares), cel mai important loc sacru al hindușilor, în jurul anului 500 î.Hr.

Buddhacarita (*Biografia lui Buddha*), o apreciată scriptură budistă, care descrie amănunțit nașterea lui Gautama Buddha, declară:

[El] a ieșit din coasta mamei lui, fără să-i provoace durere sau răni... El n-a intrat în lumea aceasta ca un om obișnuit, ci a părut mai degrabă ca unul venit din cer. Și fiindcă, de multe veacuri, fusese implicat în practica meditației, el s-a născut acum în deplină conștiență, și nu nepăsător sau confuz, cum sunt alți oameni. (Conze, 35)